



בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 19-07-19687 מאירי נ' גלובס פבלישר עתונות (1983) בע"מ

לפני כבוד השופט אריאל צימרמן

התובע: ירון מאירי

נגד

הנתבעת: גלובס פבלישר עתונות (1983) בע"מ

התובע: בעצמו
הנתבעת באמצעות ב"כ עו"ד יורם מושקט ועו"ד אוריין אשכולי

פסק דין

תביעה בסדר דין מהיר, 75,000 ₪ סכומה בעניין אי-הסרת התובע מרשימת מקבלי הודעות פרסומת, שאליה הצטרף.

1. פרשת התביעה נפתחת בכך שהנתבעת שלחה לתובע מייל שיווקי ביום 30.7.2018. סוגיה שנשמטה מכתב התביעה, היא שהתובע הצטרף ראשית מרצונו לרשימת התפוצה של הנתבעת, מספר ימים קודם לכן (ס' 4 לכתב ההגנה), רק על מנת לבקש מיידית את הסרתו ממנה, טוענת הנתבעת ולא הכחיש למעשה התובע. קרי, שיטת הנתבעת, כל תכלית ההצטרפות היא לצרכי הגשת תביעה אפשרית מכוח הוראת סעיף 30א לחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982 ("חוק התקשורת").

2. במייל השיווקי: מספר דרכים, כך הנתבעת, להסרה, באף אחת מהן לא בחר התובע לשיטתה. לאחר ההודעה הראשונה: בקשת הסרה, במייל חוזר, ובפנייה לשירותי התמיכה (בכתובת: unsubscribe@globes.co.il), שתיהן דרכים שאינן בין אלה שצוינו לצורך ההסרה. הסרה לא באה, וטוענת הנתבעת: כיוון שהבקשה, בכוונת מכוון של התובע, שהוא רב ניסיון לטענתה בתחום תביעות ה"ספאס", לעשות את שביכולתו לשלוח את הודעות ההסרה לאותם יעדים שלא נועדו ולא בהכרח יסייעו בהסרה. לאחר מכן, עוד 87 הודעות, בהן שזר התובע עוד שש בקשות כפולות להסרה, רק לאחר האחרונה שבהן, באה הסרה. ולאחר כל אלה, באה התביעה, 75,000 ₪ סכומה לצרכי אגרה בלבד, 1,000 ₪ להודעה, בגין שיגור הודעות פרסומת חרף בקשת התובע להסירו מן הרשימה. וקו ההגנה: ארבע דרכים להסרה, באף אחת מהן לא נקט התובע, בכוונת מכוון, כי אם בדרכים שידע כי לא יועילו; לגבי עצם המשלוח של המיילים לשירותי התמיכה (שהנתבעת מדגישה כי חרף כתובת המייל, אינם אלא שירותי תמיכה, לא הסרה), לא מצאה הנתבעת אפילו היכן בתביעה ניתן ללמוד על שליחתם.



בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 19-07-19687 מאירי נ' גלובס פבלישר עתונות (1983) בע"מ

3. סוגיה שהתעוררה בישיבה המקדמית מיום 24.11.2019: הנתבעת הכחישה כאמור שזיהתה כלל הודעות הסרה לשירותי התמיכה בגדרי התביעה, שאת העתקה לא קיבלה ולפיכך בחנה לדבריה באמצעות מערכת "נט המשפט". התובע לא ידע להצביע על אלה אגב הדיון, אך בבדיקה שאפשרתי לו לערוך לאחר הדיון, מסר: הנה מצא, והפנה לשבעה עמודים מבין כ-180 נספחי כתב התביעה, שבהם נכתב: "הסר". כן עתר לחייב את הנתבעת בהוצאות נוכח השחתת זמנו, מה שלא מצאתי כל מקום לעשותו: אם תובע אינו דואג להמציא את כתב התביעה על נספחיו לצד שכנגד (ואין טענה שהמציא), מותר אותו לנבור במערכת "נט המשפט" על מנת לדעת מה נטען כלפיו, אינו עורך כל סדר בכ-180 עמודי הנספחים, והוא עצמו אינו מסוגל אפילו לאתר במהלך הדיון את ההודעות ששלח, ורק לאחריו מסוגל להפנות לעמודים שבהם כתב מילה אחת באותיות של טל ומטר – מי שאמור לשאת בהוצאות בגין השחתת הזמן ודאי אינו הצד שכנגד. השיבה הנתבעת (אף כי לא עשתה זאת כחלק מכתב ההגנה, אף לא בתמיכת תצהיר): שעה שלפניה מונחות בקשות ההסרה, שנשלחו לשיטתה ליעד הלא-נכון של שירותי התמיכה, המשמשים לתמיכה טכנית בלבד, בדקה מדוע לא טופלו בתחילה, ומצאה כי נוכח קיצורן ("הסר"), סוננו ההודעות באמצעות מערכת למניעת הודעות "ספאם" (כיאות לתביעה מן הסוג שלפנינו). התובע הלין על כי לא ייתכן שההודעה תהווה חלק מכתב ההגנה; ואכן, אינה מהווה חלק מכתב ההגנה.

4. באין הסכמה, קצרה הייתה הדרך החריגה להוכחות. קבעתי דיון, אך הצדדים הודיעו כי יוותרו על חקירות, ויעתרו לפסק דין מנומק לאחר סיכומים בכתב. זכותם, נמצא, והם הגישו סיכומיהם, שם הוסיף התובע לטענות בעניין אי-ההסרה גם טענה שמראש לא אישר לנתבעת לשלוח לו פרסומות, וכי הימנעות מן ההסרה אף מהווה רשלנות. הנתבעת חזרה על עיקרי טענותיה, וניתן לפנות להכרעה. זו תהיה תמציתית, כמצוות מחוקק המשנה בכל הקשור להליך המתברר בסדר דין מהיר, ושעה שאין המקרה שלפנינו מצדיק כל הרחבה בשדה החרוש היטב של דיני ה"ספאם".

5. שאלה ראשונה שיש לברר היא של הסכמה למשלוח ההודעות. כאמור, בתביעה לא נטען דבר, לעת סיכומים טען התובע לפתע כי לא הסכים, קרי הופרה הוראת סעיף 30א(ב) לחוק התקשורת, זאת בהפנותו לנוסח ההצטרפות של הנתבעת לשירותיה ובטוענו כי הסכים לקבלת עדכונים, לא לפרסומות. טענה שיש לדחותה, שעה שלא בא זכרה בכתב התביעה; לא הוגש בעניינה כתב תשובה; והיא עומדת בסתירה לאישורו של התובע בישיבה המקדמית כי טענותיו נסבות על אי-ההסרה, לא הצירוף מלכתחילה. והשוו: רת"ק (מחוזי ת"א) 17-07-71598 רז נ' לוי, בפסקה 8 (2.8.2017).

6. שאלה שניה שיש לברר היא של עמידת הנתבעת בתנאי סעיפים 30א(ד) ו-(ה) לעניין תכני הפרסומות ומתן הדרכים לנמען להסיר עצמו מן השירות. גם בעניין זה לא טען התובע דבר בכתב



בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 19-07-19687 מאירי נ' גלובס פבלישר עתונות (1983) בע"מ

התביעה (או בכתב תשובה, שלא הוגש), אלא רק כי לא הוסר, וטען בעניין למעשה רק בסיכומיו – טעם מספק גם בהקשר זה לאימוץ עמדת הנתבעת.

7. רק למעלה מן הצורך אפוא הדיון בסוגיה, שכן היא בעלת נפקות בשאלה השלישית, הנוגעת לטיב פניות התובע: הנתבעת הוסיפה בשולי כל מייל הודעה בזו הלשון:

"לביטול מרשימת התפוצה, לחץ כאן [קישורית על – א"צ]. לקבלת תמיכה שלח מייל לכתובת: ... unsubscribe@globes.co.il נא לא להשיב למייל זה. ניתן ליצור עמנו קשר גם באמצעות פנייה לשירות הלקוחות של "גלובס" [קישורית על נוספת – א"צ] כתובתנו: רחוב האצ"ל 53 ראשון לציון. טלפון: 03-9538800."

הודעה הקובעת דרך ברורה להסרה, והיא בלחיצה על קישורית העל. וטוענת הנתבעת: עוד שלוש דרכים להסיר נפתחו: הודעת מייל לשירות הלקוחות של גלובס, פנייה בכתב, או בטלפון. די והותר, כך למעשה שיטת הנתבעת, להוות לא רק מידע מספק לפי הוראת סעיף 30א(ה), אלא גם יעד נאות לכך שהנמען יוכל לשלוח "הודעת הסירוב תינתן בכתב או בדרך שבה שוגר דבר הפרסומת, לפי בחירת הנמען"; קרי: בכתב בקישורית העל, או במייל (אף כי לא כתשובה למייל הפרסומי, שהודגש כי אין להשיב לו), לשירות הלקוחות של גלובס. ובנוסף – בדואר הפיזי, או בטלפון. ומדגישה הנתבעת: אותו מייל לשירות התמיכה שנזכר שם לא נועד לשמש ככתובת הסרה, ומכאן שפניות אליו, כך גם בדרך של "השב" אינן בבחינת בקשת הסרה תקפה.

8. חשוב לציין: ניכר כי אין מדובר בהודעה שנוסחה ביד אמן ("ביטול מרשימת התפוצה", כדוגמה). בנוסף, קשה להתרשם מציונו של המייל של שירות התמיכה, שלשיטת הנתבעת אינו משמש נמען לצורך הסרת שמו מרשימת התפוצה, זאת בסמיכות למידע הנוגע לדרך העיקרית להסרה מרשימת התפוצה. קל וחומר כך כאשר השם שבחרה הנתבעת להעניק לתיבת הדואר של שירותי התמיכה (ומאז שינתה, הדגישה), מכונה unsubscribe@globes.co.il. מובן שקורא תם, וודאי נעדר ידענות בתחום דיני חוק התקשורת, עלול היה לטעות ולסבור כי הנה לפניו דרך נוספת. אולם בכל אלה אין כדי לשלול את המסקנות הבאות: ראשית, הוצגה דרך ברורה להסרה, בקישורית על. שנית, הוצגו עוד שלוש דרכי פניה לנתבעת: במייל לשירות הלקוחות, בכתב או בטלפון. בין כל אלה מצוי מענה נדרש לאפשרויות הסרה כמצוות סעיף 30א(ד) לחוק התקשורת (ועיינו: רת"ק (ב"ש) 49131-01-16 קושרובסקי נ' כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (5.5.2016)). את חובתה למתן דרכים כנדרש, קיימה הנתבעת, יש לקבוע (ודאי כך בהיעדר טענה סדורה של התובע בעניין, שתאפשר מסקנה שונה). שלישית, בחירה באחת משתי הדרכים הנוספות על הארבע שצוינו, קרי "השב", או פנייה לתמיכה במייל, אינן בגדר אחת מארבע הדרכים שפתחה הנתבעת בפני מי החפץ (בכנות) להסיר את שמו מרשימת התפוצה.



בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 19-07-19687 מאירי נ' גלובס פבלישר עתונות (1983) בע"מ

9. וכך אנו מגיעים לשאלה השלישית, והיא האם הפרה הנתבעת את חובתה להסיר את שמו של התובע מרשימת התפוצה, חרף פניות שלו באחת הדרכים שהותוו (כדין) בהודעת הפרסומת. הדיון שלעיל חורף כמובן את גורלה של השאלה: לא הפרה. התובע, וטוענת הנתבעת – בכוננת מכוון, כפי שנלמד גם ממגוון הליכים משפטיים אחרים שיזם בעניין זה – תר אחר הדרך להבטיח את תביעתו, לא את הסרתו. שבע פעמים שלח הודעה בשתי הדרכים שהיה ברור שאינן מועילות (הודעת "השב", שצוין לגביה מפורשות שאין טעם לשולח; ופניה לשירותי התמיכה, שלא הוגדרה כאחת הדרכים להסרה). אם לא ביקש להסיר באחת הדרכים שנקבעו לא הסרה, אין הפרה. יוער כי השאלה שביקש להעלות התובע לעת סיכומים, שמא התרשלה כאשר בשירותי התמיכה לא נקלטה הודעת ה"הסר", אינה ממן העניין בכל הקשור לתביעות לפי חוק התקשורת. על המפרסם להתוות דרך להסרה, כמצוות הדין; על המפרסם לדאוג להסרה, ככל שהנמען כפי בחירתו פעל באחת הדרכים שהותוו להסרה. אם הנמען בחר לפעול בדרך אחרת, הרי שאין כאן הפרה של הוראות חוק התקשורת. "בחירת הנמען" בין דרכי ההסרה, שבסעיף 30א(ד)(1) לחוק, אם יצר השולח דרכים כאמור העונות על הגדרת החוק, היא בין הדרכים, לא בין דרך שנפרסה לפניו להסרת שמו מרשימת התפוצה, לבין דרך אחרת שברור לו כי אינה מועילה להסרה. מכאן שעיסוק בשאלה מדוע לא זיהתה הנתבעת את הפניות לכתובת שירותי התמיכה עם המילה "הסר" ככאלה המכוונות להסרה מרשימת הדיבור, האם בשל מערכת לחסימות הודעות "ספאס" (כטענת הנתבעת בלא גיבוי תצהיר) או מכל טעם אחר, אינה מחייבת הכרעה. רק למעלה מן הצורך, לו נמצא שנדרשת הכרעה: באין חקירות, לא מצאתי הצדקה לאמץ כל גרסה אחרת מזו שעמדה עליה הנתבעת, כי לא הגיעה לעיונה אף אחת מן ההודעות הראשונות של הנתבע (וטענה הנתבעת – בעטיה של אותה מערכת אוטומטית), עד שדרך מקרה הגיעה ההודעה האחרונה, וטופלה.

10. ראוי להדגיש: לו נמצא כי הפניה לשירותי התמיכה היא אחת הדרכים שקבעה הנתבעת-השולחת להסרה, ואז היה מתחוויר כי דרך זו אינה אפקטיבית, או אז ניתן היה לטעון ואולי להוכיח כי הפרה את הוראות חוק התקשורת. קביעת דרך בלתי אפקטיבית להסרה כמוה כהימנעות ממתן האפשרות להסרה (והשוו: ע"א (מח'ת"א) 2207-10-18 שופמינד בע"מ נ' אברהם (23.1.2019)). אולם פניה לדרך שלא נקבעה להסרה, ודאי בדרך הלאקונית שבה הלך התובע, וקל וחומר כאשר אין ראייה לסתור את עמדת הנתבעת שלפיה לא קיבלה הודעות אלה, אין בה בסיס לקביעה לקיומה של הפרת חוק התקשורת.

11. נוכח האמור, התביעה תידחה. ובשולי הדברים: תביעה מן הסוג כאן דומה יותר למשחק אתגרי לנמענים יודעי חן, להצליח ולמצוא דרכים לשלוח הודעות סירוב ליעדים שבהן לא יטופלו כהודעות סירוב. התקשיתי להתרשם בנסיבות המקרה כי המדובר בתביעה המשרתת את התכליות שעליהן עמד בהרחבה בית המשפט העליון בפסיקתו, ובראשן אכיפה, הרתעה ועידוד הגשת תובענות





בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 19-07-19687 מאירי נ' גלובס פבלישר עתונות (1983) בע"מ

יעילות (רע"א 1954/14 חזני נ' הנגבי (4.8.2014); רע"א 2904/14 גלסברג נ' קלאב רמון בע"מ (27.7.2014)). ואם לא נמצא בסיומו של אותו מעין משחק אתגרי כי עלה בידי הנמען המסרב להצביע בבירור על הפרה של הוראת חוק התקשורת, תביעתו תדחה.

12. סוף דבר: **התביעה נדחית**. עם זאת, לא ייעשה צו להוצאות. קשה היה להתרשם מן ההתנהלות הדיונית של התובע, אך גם הנתבעת לקתה. יתרה מכך, הודעתה לנמענים, נוסחה בלשון שאינה מיטבית, כמבואר. הנתבעת תיקנה דרכיה (ויוודאו עורכי דינה: כי תיקנה עד תום), וטוב עשתה, לרווחת הציבור. **בהוצאותיה בהליך תשא הנתבעת בעצמה חרף זכייתה**.

ניתן היום, י"ח שבט תש"פ, 13 פברואר 2020, בהעדר הצדדים.

אריאל צימרמן, שופט

